

[Ministeren for Grønland.]

rende oppebærer en særlig præmie, det såkaldte Grønlandstillæg. Som hjemmehørende betragtes uanset afstamning den, der ved ansættelsen har fast bopæl i Grønland. Selv om en person ved ansættelsen har fast bopæl uden for Grønland, anses han for hjemmehørende, såfremt han er født i Grønland eller inden det fyldte 5. år har fået fast bopæl i Grønland. Det vil sige, at også personer, der ikke er af grønlandsk afstamning, omfattes af fødestedskriteriet, der således ikke alene berører den grønlandske befolkning, men også et betydeligt antal danske eller personer med dansk afstamning.

Fødestedskriteriet har jævnlig været genstand for offentlig kritik, og landsrådet har flere gange overvejet mulighederne for afskaffelse af fødestedskriteriet. Forud for gennemførelsen af den nugældende tjenestemandsløvs af 1971 drøftede landsrådet således i foråret 1970 lønningproblemerne på grundlag af en af landsrådets udvalg for økonomisk planlægning afgivet betænkning. Landsrådet tiltrådte da udvalgets opfattelse, hvorefter de begrundelser og forudsætninger, der i sin tid førte til det nuværende lønssystem, fortsat har gyldighed, og at der derfor endnu en tid må gælde 2 niveauer i Grønland og derfor også et kriterium for, hvornår en person skal henføres til det ene eller det andet af lønniveauerne. Udvalget har nøje overvejet mulighederne for at erstatte fødestedskriteriet med et andet kriterium, der føles mere tilfredsstillende, men har måttet erkende, at det ikke har været muligt at finde frem til et kriterium, der i højere grad end fødestedskriteriet yder retfærdighed til alle sider.

Under forårssamlingen 1973 har landsrådet på ny drøftet spørgsmålet om afskaffelse af fødestedskriteriet som aflønningsgrundlag. Drøftelserne resulterede i nedsettelse af et udvalg, der skal gennemgå hele den økonomiske situation i Grønland og afgive betænkning til landsrådet.

Ministeriet arbejder på at søge lønforskellene mellem hjemmehørende og ikke-hjemmehørende i Grønland udjævnet i størst muligt omfang og har bl. a. siden gennemførelsen af den grønlandske tjenestemandsløvs af 1971 forsøgt og forsøger fortsat at begrænse de ikke-hjemmehørendes lønstigninger.

Jeg finder ikke, at fødestedskriteriet er et velegnet element i den grønlandske lønpolitik, men kan ikke stille i udsigt, at der inden 1. januar 1975 vil fremkomme forslag til en ændring. Spørgsmålet er som nævnt til undersøgelse i landsrådet, og også i ministeriet pågår undersøgelser omkring løn- og indkomstproblemerne i Grønland i forbindelse med overvejelser omkring den økonomiske udvikling, herunder erhvervs- og beskæftigelsesproblemerne.

Med hensyn til Marmorilikminen, der er nævnt i motiveringen til spørgsmålet, er jeg bekendt med, at Grønlands Arbejdersammenslutning (GAS) har givet udtryk for det synspunkt, at der er for store lønforskelle. GAS ønsker på denne baggrund med LOs bistand at optage overenskomstforhandlinger med mineselskabet Greenex A/S, der efter det for mig oplyste er rede til sådanne forhandlinger.

Af *Erik Holst* (S) til ministeren for Grønland (5. august 1974):

„Vil ministeren undersøge, om der i Grønland finder misbrug sted vedrørende registrering af aktieselskaber, og såfremt dette er tilfældet, da sørge for, at den nye aktieselskabslov fra 1973 også sættes i kraft i Grønland, hvor den ikke nu er gældende?“

(Spm. nr. 353).

Begrundelse.

Der verserer forlydender såvel i den danske presse som i Grønland om misbrug ved registrering af aktieselskaber. Dette skulle finde sted, fordi den gamle aktieselskabslov endnu er gældende for Grønland, hvorefter aktiekapitalen kun skal være på 10.000 kr., mens den nye aktieselskabslov af 1973 kræver en aktiekapital på mindst 100.000 kr.

Ifølge den nye lov gælder den ikke for Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft her med de afvigelser, som landsdelens særlige forhold tilsiger.

Minister for Grønland *Holger Hansens* svar (22. august 1974):

Spørgsmålet om ikraftsættelse af den nye aktieselskabslov fra 1973 for Grønland har været under overvejelse et stykke tid i ministeriet og ved landshøvdningembedet. Disse